

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE**

**GRUPY KAPITAŁOWEJ
„MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.**

**za 12 miesięcy zakończonych
31 grudnia 2008 roku**

Oświadczenie Zarządu „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.

Niniejsze sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 roku zostało zatwierdzone przez Zarząd „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. w dniu 30 kwietnia 2009 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 roku zostało sporządzone w celu przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyników działalności Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A..

Niniejsze sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 roku sporządzone zostało zgodnie z MSSF UE.

Sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 r. zawiera:

- skonsolidowany bilans,
- skonsolidowany rachunek zysków i strat,
- zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym,
- skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych,
- informacje dodatkowe.

Według naszej najlepszej wiedzy, sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. oraz jej wynik finansowy, a sprawozdanie Zarządu z działalności w okresie 12 miesięcy 2008 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dokonujący przeglądu sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 roku został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący przeglądu tego sprawozdania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami i obowiązującymi normami zawodowymi.

Informacje ogólne

• Przedmiot działalności

Przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. jest:

- wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych ze wznoszeniem obiektów,
- budownictwo (usługi budowlano-montażowe, działalność deweloperska, produkcja materiałów budowlanych),

Jednostka dominująca „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. jest spółką akcyjną, powstałą w 1990 r. w wyniku prywatyzacji firmy państwowej – Przedsiębiorstwa Eksportu Budownictwa „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.. Zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000012899.

• Skład Grupy Kapitałowej

Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. następujące jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej zostały objęte konsolidacją:

Jednostka dominująca:

„MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. (“jednostka dominująca”, “emitent”)

Jednostki zależne bezpośrednio od „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. objęte konsolidacją metodą pełną:

Lp.	Nazwa jednostki	siedziba	Udział w kapitale zakładowym (%) oraz liczba głosów (%)	
			na dzień 31 grudnia 2008r.	
1	Kapitał Inwestycyjny Alpha S.A.	Warszawa	100,00	100,00
2	MOST-BUD Sp. z o.o.	Radom	100,00	100,00
3	MOSTOSTAL-EXPORT Development S.A.	Warszawa	100,00	100,00
4	Mostostal-Ventures Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
5	PARK PLACE INVESTMENT Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
6	POD FORTEM DEVELOPMENT Sp. z o.o.	Kraków	100,00	100,00

Jednostki zależne pośrednio od „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. objęte konsolidacją metodą pełną:

Lp.	Nazwa jednostki	siedziba	Udział w kapitale zakładowym (%) oraz liczba głosów (%)	
			na dzień 31 grudnia 2008r.	
1	MOSTOSTAL-BIS Development Sp.z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
2	POD-FORTEM 2 Sp.z o.o.	Kraków	99,00	99,00

W 2008 roku sprzedano następujące spółki zależne:

- PIP „INSTAL-LUBLIN” S.A.
- “ELEKOMP” Sp. z o.o.

Przychody i koszty osiągnięte przez powyższe jednostki do dnia utraty kontroli ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

• Siedziba

„MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. (jednostka dominująca Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.)
ul. Obrzeżna 5
02-691 Warszawa

• Czas trwania emitenta

Czas trwania emitenta i jednostek Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

• Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe

Prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. obejmuje dane na dzień 31.12.2008 r. oraz za okres od 01.01.2008 r. – 31.12.2008 r. Porównywalne dane finansowe obejmują dane na dzień 31.12.2007r. oraz za okres od 01.01.2007 r. – 31.12.2007 r.

• Rada Nadzorcza i Zarząd jednostki dominującej Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.**Rada Nadzorcza**

Eugeniusz Wawrzyniak	– Przewodniczący Rady Nadzorczej
Niels Bonn	– Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Helmut Stefan Floeth	– Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Loth	– Członek Rady Nadzorczej
Fritz Horst Melsheimer	– Członek Rady Nadzorczej

Zarząd

Michał Skipietrow	– Prezes Zarządu
-------------------	------------------

W 2008 roku nie było zmian zarówno w składzie Zarządu Spółki jak i Rady Nadzorczej.

• Biegły rewident

KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa

Spółka wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 458.

• Notowania na giełdach

Spółka notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”).
Symbol na GPW: MOSTALEXP

BILANS

A K T Y W A	Nota	stan na dzień	
		31.12.2008	31.12.2007
Rzeczowe aktywa trwałe	1	1 014	7 694
Wartość niematerialne i prawne	2	202	277
Nieruchomości inwestycyjne	3	89 853	55 707
Inwestycje długoterminowe	4	4 687	4 748
Należności długoterminowe pozostałe			6 227
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	834	6 500
Aktywa trwałe		96 590	81 153
Zapasy	6	27 072	7 301
Inwestycje krótkoterminowe	7	2 546	472
Należności z tytułu dostaw robót i usług	8	20 218	42 419
Należności z tytułu podatku dochodowego	8A	1 227	983
Pozostałe należności krótkoterminowe	8B	28 841	22 247
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9	33 907	20 830
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	10	1 228	558
Aktywa obrotowe		115 039	94 810
AKTYWA RAZEM		211 629	175 963
P A S Y W A			
Kapitał zakładowy	11	79 610	79 610
Kapitał zapasowy		66 622	48 142
Pozostałe kapitały rezerwowe	12	33 869	35 043
Skumulowane różnice kursowe		(1 991)	(2 741)
Wynik zatrzymany		(45 404)	(66 373)
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		132 706	93 681
Kapitały mniejszości	13	340	3 080
Kapitał własny ogółem		133 046	96 761
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5	5 089	1 324
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	14	460	550
Pozostałe rezerwy	15	7 512	8 324
Kredyty i pożyczki długoterminowe	16,16A	6	41
Pozostałe zobowiązania	16B	50	75
Zobowiązania długoterminowe		13 117	10 314
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	17	2	37
Pozostałe rezerwy	18	4 007	3 954
Kredyty i pożyczki	19,19A	667	2 255
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19B	28 606	34 661
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	19C	694	262
Pozostałe zobowiązania	19D	27 619	24 298
Rozliczenia międzyokresowe	20	3 871	3 421
Zobowiązania krótkoterminowe		65 466	68 888
PASYWA RAZEM		211 629	175 963

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31.12.2008	31.12.2007
Przychody netto ze sprzedaży, w tym:		169 483	155 634
Przychody netto ze sprzedaży produktów	21	166 446	151 179
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	22	3 037	4 455
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		158 711	144 279
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	23	155 412	140 422
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		3 299	3 857
Zysk brutto ze sprzedaży		10 772	11 355
Koszty sprzedaży	23	888	1 342
Koszty ogólnego zarządu	23	15 166	16 647
Strata ze sprzedaży		(5 282)	(6 634)
Pozostałe przychody operacyjne	24	48 245	23 590
Pozostałe koszty operacyjne	25	13 942	19 166
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		29 021	(2 210)
Przychody finansowe	26	3 644	1 692
Koszty finansowe	27	2 650	6 154
Zysk na sprzedaży całości lub części udziałów w jednostek podporządkowanych		18 141	9 036
Zysk brutto		48 156	2 364
Podatek dochodowy	28	10 554	(4 593)
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	29		4 794
Zysk netto za rok obrotowy		37 602	11 751
Zyski (straty) mniejszości		216	(769)
Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		37 386	12 520

Kapitały	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	różnice kursowe	Wynik zatrzymany	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitały mniejszości	Kapitał własny
Stan na 01.01.2007	79 610	63 262	35 872	(1 857)	(95 300)	81 587	11 886	93 473
z podziału zysku (ustawowo)		255			(255)	-		-
pokrycie straty		(7 310)			7 310	-		-
aktualizacja wyceny			1 236			1 236	512	1 748
zmiana procentowa udziałów		(199)	(65)		252	(12)	72	60
różnice kursowe				(884)		(884)	(41)	(925)
eliminacja z konsolidacji		(7 866)	(1 999)		9 865	-	(8 398)	(8 398)
włączenie do konsolidacji						-	123	123
sprzedaż gruntu					(24)	(24)		(24)
rezerwa na podatek odroczony					(740)	(740)	(307)	(1 047)
wynik okresu obrotowego					12 520	12 520	(769)	11 751
inne			(1)		(1)	(2)	2	-
Stan na 31.12.2007 / 01.01.2008	79 610	48 142	35 043	(2 741)	(66 373)	93 681	3 080	96 761
z podziału zysku (ustawowo)		25 473			(25 473)	-		-
różnice kursowe				750		750		750
eliminacja z konsolidacji		(6 992)	(1 174)		8 166	-	(1 483)	(1 483)
dokupienie akcji spółki MOST-BUD sp.z o.o od akcjonariuszymniejszościowych					891	891	(1 473)	(582)
wynik okresu obrotowego					37 386	37 386	216	37 602
inne		(1)			(1)	(2)		(2)
Stan na 31.12.2008	79 610	66 622	33 869	(1 991)	(45 404)	132 706	340	133 046

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

stan na dzień
 31.12.2008 31.12.2007

Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia

Zysk (strata) netto	37 602	11 751
Korekty razem	(55 479)	(40 144)
Amortyzacja	489	1 389
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	489	(50)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	157	(53)
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(24 910)	(14 321)
Zmiana stanu rezerw	2 220	13 224
Zmiana stanu zapasów	(18 004)	2 241
Zmiana stanu należności	4 347	(19 145)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	10 887	10 004
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2 525	(9 047)
Wycena nieruchomości inwestycyjnej	(33 740)	(13 982)
Inne korekty	61	(10 404)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(17 877)	(28 393)

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

Wpływy	37 625	42 493
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1 910	91
Ze zbycia jednostek podporządkowanych	35 073	42 402
Inne wpływy z aktywów finansowych	642	
Wydatki	3 793	2 896
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	292	1 468
Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne		24
Na aktywa finansowe	1 005	1 196
Inne wydatki inwestycyjne	2 496	208
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	33 832	39 597

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Wpływy	1 088	6 004
Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		290
Kredyty i pożyczki	198	5 615
Emisja dłużnych papierów wartościowych	890	99
Wydatki	3 966	7 678
Splaty kredytów i pożyczek	3 627	7 254
Z tytułu innych zobowiązań finansowych		49
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	84	160
Odsetki	255	110
Inne wydatki finansowe		105
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 878)	(1 674)
Przepływy pieniężne netto razem	13 077	9 530
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	13 077	9 530
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	135	(45)
Środki pieniężne na początek okresu	20 830	11 300
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	33 907	20 830
o ograniczonej możliwości dysponowania	12 720	1 227

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania to lokaty zabezpieczone przez banki na poczet gwarancji wykonania kontraktów na terenie Niemiec i Rosji.

Pozycje pozabilansowe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Należności warunkowe, z tytułu:	806	1 218
otrzymanych gwarancji i poręczeń	85	319
weksli	721	899
Zobowiązania warunkowe, z tytułu:	13 925	3 788
otrzymanych gwarancji i poręczeń	13 897	3 788
inne	28	

Pozycje pozabilansowe zawierają zarówno należności warunkowe jak i zobowiązania warunkowe.

Zobowiązania warunkowe zawierają gwarancje bankowe udzielone przez MHB na kwotę 257 tys. PLN (bez zabezpieczeń) oraz Comerzbank na kwotę 1.486 tys. PLN z zabezpieczeniem w formie lokaty bankowej i w spółce MOST-BUD Sp. z o.o. w kwocie 3.269 tys. PLN zabezpieczające realizację kontraktów w Niemczech oraz pod kontrakt rosyjski z zabezpieczeniem na kwotę 8.885 tys. PLN.

W należnościach warunkowych znajdują się gwarancje otrzymane od podwykonawcy oraz weksle zabezpieczające zaliczki udzielone podwykonawcom realizującym kontrakt w Krakowie i w Warszawie.

A. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

a) Oświadczenie zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej mającymi zastosowanie do sprawozdawczości finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych oraz zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259).

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych Standardów i Interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską, a które wejdą w życie po dniu bilansowym. Ponadto na dzień bilansowy Grupa nie zakończyła jeszcze procesu oszacowania wpływu nowych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie po 01.01.2008r., na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres, w którym będą one zastosowane po raz pierwszy.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
<i>Udoskonalenia do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2008</i>	Udoskonalenia do MSSF 2008 zawierają 35 zmian i podzielone zostały na dwie części: - Część I zawiera 24 zmiany do 15 standardów, które skutkują w zmianach zasad prezentacji, ujmowania i wyceny - Część II zawiera 11 zmian nazewnictwa i edycyjnych. <i>(Opisać zmiany, które mogą mieć istotny wpływ na sprawozdanie finansowe)</i>	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 stycznia 2009 r. lub – w przypadku zmian do MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży – 1 lipca 2009 r.
Zmiany do MSSF 2 <i>Płatności w formie akcji</i>	Zmiany do standardu precyzują definicję warunków nabywania uprawnień (<i>vesting conditions</i>) i wprowadzają pojęcie warunków innych niż warunki nabywania uprawnień (<i>non-vesting conditions</i>). Warunki inne niż warunki nabywania uprawnień powinny zostać ujęte według wartości godziwej na dzień przyznania natomiast niespełnienie warunków nabywania uprawnień będzie skutkowało ujęciem jak anulowanie przyznania uprawnień.	Zmiany do MSSF 2 nie mają zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie zawierała umów dotyczących płatności w formie akcji.	1 stycznia 2009 r.
MSSF 8 <i>Segmenty operacyjne</i>	Standard wprowadza tzw. „podejście zarządcze” (<i>„management approach”</i>) do ujawniania informacji na temat segmentów i wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy	Standard nie będzie miał wpływu na rachunek zysków i strat oraz na kapitał własny jednak Grupa oczekuje, że nowy standard będzie miał znaczący wpływ na prezentację i ujawnienie informacji o	1 stycznia 2009 r.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
	składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępne są oddzielne informacje finansowe regularnie oceniane przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceny bieżących wyników.	segmentach operacyjnych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.	
Zaktualizowany MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i>	Zaktualizowany standard wymaga sumowania informacji w sprawozdaniach finansowych w oparciu o kryterium cech wspólnych i wprowadza sprawozdanie z całkowitych dochodów (<i>statement of comprehensive income</i>). Pozycje przychodów i kosztów oraz pozycje składające się na całkowite dochody mogą być prezentowane albo w pojedynczym sprawozdaniu z całkowitych dochodów albo w dwóch oddzielnych sprawozdaniach (jednostkowy rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów).	Grupa analizuje obecnie, czy prezentować pojedyncze sprawozdanie z całkowitych dochodów czy też dwa oddzielne sprawozdania.	1 stycznia 2009 r.
Zaktualizowany MSR 23 <i>Koszty finansowania zewnętrznego</i>	Zaktualizowany standard będzie wymagał aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego odnoszących się do składników aktywów, które wymagają znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania ich do użytkowania lub sprzedaży.	Zaktualizowany MSR 23 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie posiada dostosowywanych składników aktywów, których koszty finansowania zewnętrznego byłyby aktywowane.	1 stycznia 2009 r.

Zmiany MSR 27 <i>Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	Zmiany do MSR 27 eliminują definicję „metody ceny nabycia” obecnie występującą w MSR 27, w zamian wprowadzając wymóg, by wszystkie dywidendy od jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych były ujmowane jako przychody w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestora, gdy ustalone jest prawo do otrzymania dywidendy. Dodatkowo zmiany dostarczają wskazówek, kiedy otrzymanie dywidendy może zostać uznane za przesłankę utraty wartości.	Nie oczekuje się, aby zmiany do MSR 27 miały wpływ na sprawozdanie finansowe, ponieważ będą one stosowane prospektywnie.	1 stycznia 2009 r.
Zmiany do MSR 32: <i>Instrumenty Finansowe - Prezentacja i MSR 1: Prezentacja Sprawozdań Finansowych</i>	Zmiany wprowadzają zwolnienie od zasady wynikającej z MSR 32 odnośnie klasyfikacji instrumentów finansowych z opcją sprzedaży, dopuszczając klasyfikację niektórych z nich jako składnik kapitału. Zgodnie z wymogami wynikającymi ze zmian, określone instrumenty finansowe z opcją sprzedaży wyemitowane przez jednostki, które byłyby zaklasyfikowane jako zobowiązania, będą klasyfikowane jako składniki kapitału, jeśli spełniają określone warunki.	Zmiany nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Grupy, ponieważ żadna ze spółek Grupy nie emitowała w przeszłości instrumentów z opcją sprzedaży, do których miałyby zastosowanie zmiany standardu.	1 stycznia 2009 r.
KIMSF 13 <i>Programy lojalnościowe</i>	Interpretacja wyjaśnia, w jaki sposób jednostki, które oferują programy lojalnościowe klientom, którzy nabywają ich produkty, powinni ujmować w księgach zobowiązania do wydania darmowych produktów, produktów po obniżonych cenach lub do świadczenia usług. Tego typu jednostki są zobowiązane, aby część przychodów z pierwotnej sprzedaży rozpoznać dopiero w momencie wypełnienia obowiązków, o których mowa powyżej.	Grupa nie oczekuje, żeby interpretacja miała wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 lipca 2008 r.

KIMSF 14 MSR 19 – <i>Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności</i>	Niniejsza interpretacja dotyczy następujących kwestii: • kiedy zwrot lub obniżenie przyszłych składek mogą być uznane za dostępne zgodnie z paragrafem 58 MSR 19; • w jaki sposób minimalne wymogi finansowania mogą wpływać na dostępność obniżki przyszłych składek; oraz • kiedy minimalne wymogi finansowania mogą doprowadzić do powstania zobowiązania.	KIMSF 14 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie oferuje programów określonych świadczeń.	1 stycznia 2008 r. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Nr 1263/2008 wszystkie jednostki stosują KIMSF 14 najpóźniej wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2008 r.
---	---	---	---

Standardy i Interpretacje, które weszły w życie, lecz oczekują na zatwierdzenie przez UE

Zmiany do MSR 39 <i>Przekwalifikowanie Instrumentów Finansowych: Efektywna data i przepisy przejściowe</i>	Zmiany doprecyzowują datę, kiedy możliwe jest dokonanie przeklasyfikowania instrumentów finansowych z kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy oraz z kategorii dostępne do sprzedaży w wyjątkowych okolicznościach, które przewidują zmiany do MSR 39 opublikowane 27 listopada 2008 r. Zmiany, o których mowa wyżej mają zastosowanie począwszy od 1 lipca 2008 r. i żadne zmiany nie mogą zostać wprowadzone retrospektywnie. Zmiana klasyfikacji dokonana 1 listopada 2008 r. i później powinna mieć zastosowanie od dnia dokonania przekwalifikowania i nie może zostać dokonana retrospektywnie.	Powyższa zmiana nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.	1 lipca 2008 r.
KIMSF 12 <i>Umowy koncesyjne</i>	Interpretacja określa wskazówki dla podmiotów sektora prywatnego w odniesieniu do zagadnień rozpoznawania i wyceny, które powstają przy rozliczaniu transakcji związanych z koncesjami na świadczenie usług udzielanymi podmiotom prywatnym przez podmioty sektora publicznego.	KIMSF 12 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ żadna ze spółek wchodzących w skład Grupy nie zawierała umów koncesyjnych.	1 stycznia 2008 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zaktualizowany MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy	Aktualizacja standardu polega na zmianie jego struktury (bez zmieniania jego technicznej zawartości) w ten sposób, że wszystkie wyjątki, które wcześniej znajdowały się w treści standardu zostały przeniesione do odpowiednich załączników.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zaktualizowany MSSF 3 <i>Połączenia jednostek gospodarczych</i>	Zmieniono zakres zaktualizowanego standardu oraz rozszerzono definicję przedsięwzięcia (<i>business</i>). Zaktualizowany standard zawiera również inne potencjalnie istotne zmiany, w tym: • Wszystkie świadczenia, z uwzględnieniem świadczeń warunkowych, przekazane przez nabywcę rozpoznaje się i wycenia według wartości godziwej na dzień przejęcia. • Późniejsza zmiana wartości świadczeń warunkowych powinna zostać ujęta w rachunku zysków i strat. • Koszty transakcji, inne niż koszty emisji udziałów lub długu, powinny zostać rozpoznane w rachunku zysków i strat. • Przejmujący może wycenić udziały mniejszości według wartości godziwej na dzień przejęcia (pełna wartość firmy), lub jako jego proporcjonalny udział w wartości godziwej możliwych do określenia aktywów i zobowiązań dla każdej transakcji.	Ponieważ zaktualizowany standard nie powinien być stosowany dla połączeń jednostek gospodarczych mających miejsce przed datą pierwszego zastosowania tego standardu, nie oczekuje się, aby zaktualizowany standard miał wpływ na sprawozdanie finansowe w zakresie połączeń jednostek gospodarczych, które miały miejsce przed wejściem w życie zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do MSSF 7 <i>Udoskonalenia ujawnień dotyczących instrumentów finansowych</i>	Zmiany wymagają ujawnień dotyczących ustalania wartości godziwej przy użyciu trzystopniowej skali, która odzwierciedla znaczenie danych wejściowych użytych przy ustalaniu wartości godziwej (Poziom 1 – wartość godziwa ustalana na podstawie notowań rynkowych, Poziom 2 – inne dane wejściowe możliwe do zaobserwowania na rynku, Poziom 3 – dane wejściowe nie oparte na informacjach możliwych do zaobserwowania na rynku). Zmiany wprowadzają również dodatkowe wskazówki dotyczące formy ujawnień dotyczących ustalania wartości godziwej oraz wymagają specyficznych ujawnień dotyczących wyceny w zakresie poziomu 3 oraz ujawnień wszelkich zmian klasyfikacji między poziomami. Ponadto zmieniono definicję ryzyka płynności. Zmiany wymagają ujawnienia analizy wymagalności zobowiązań finansowych będących instrumentami pochodnymi (nie jest wymagane ujawnienie analizy umownych terminów wymagalności). Dodatkowo zmiana wymaga wyjaśnienia jak zostały ustalone wartości wykazane w tych ujawnieniach oraz w jaki sposób jednostka zarządza ryzykiem płynności.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 stycznia 2009

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zaktualizowany MSR 27 <i>Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	W zmienionym standardzie termin „udziały mniejszości” został zamieniony terminem „udziały niekontrolowane” (<i>non- controlling interests</i>), który został zdefiniowany jako „kapitał spółki zależnej, którego nie można, w sposób bezpośredni lub pośredni, przypisać spółce dominującej”. Zmieniony standard również zmienia sposób ujęcia udziałów niekontrolowanych, utraty kontroli w spółce zależnej oraz przypisania zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów do udziałów kontrolowanych lub niekontrolowanych.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.
Zmiany do MSR 39 <i>Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena</i>	Zmiany precyzują zastosowanie istniejących zasad ustalania czy określone ryzyko lub części przepływów pieniężnych mogą zostać wyznaczone jako zabezpieczane. Podczas wyznaczania powiązania zabezpieczającego powinno być możliwe wyodrębnienie oraz wiarygodna wycena ryzyka lub części przepływów pieniężnych; inflacja wyłącznie w wyjątkowych warunkach może być wyznaczona jako pozycja podlegająca zabezpieczeniu.	Zmiany do MSR 39 nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Grupy, ponieważ spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do KIMSF 9 oraz MSR 39 <i>Wbudowane instrumenty pochodne</i>	Zmiany wymagają, aby jednostka dokonała oceny czy wbudowany instrument finansowy powinien zostać oddzielony od umowy zasadniczej w momencie, gdy jednostka dokonuje przekwalifikowania hybrydowego (łącznego) aktywa finansowego z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Ocena ta powinna zostać dokonana w oparciu o warunki obowiązujące w późniejszej z dwóch dat: - gdy jednostka staje się po raz pierwszy stroną umowy; i - gdy do warunków umowy wprowadzono zmiany, które w sposób znaczący modyfikują przepływy pieniężne, które w byłyby wymagane zgodnie z umową. Jeżeli jednostka nie jest w stanie ustalić odrębnie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego, który zostałby wyodrębniony w momencie przekwalifikowania z kategorii wycenianej w wartości godziwej przez wynik finansowy, wówczas przekwalifikowanie nie jest możliwe i cały hybrydowy (łączny) instrument finansowy powinien nadal być wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.	Powyższa zmiana nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.	30 czerwca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
KIMSF 15 <i>Umowy budowlane dotyczące nieruchomości</i>	KIMSF 15 precyzuje, że przychody, które powstają w związku z realizacją umów budowlanych dotyczących nieruchomości ujmuje się w powiązaniu ze stopniem zaawansowania wykonania usługi w następujących przypadkach: • Umowa spełnia definicję kontraktu budowlanego zgodnie z MSR 11.3; • Umowa dotyczy wyłącznie świadczenia usług zgodnie z MSR 18 (tj. jednostka nie jest zobowiązana do dostarczenia materiałów budowlanych); oraz • Umowa dotyczy sprzedaży towarów natomiast kryteria rozpoznania przychodów zgodnie z MSR 18.14 są spełniane w sposób ciągły w miarę postępu zaawansowania robót. We wszystkich pozostałych przypadkach, przychód jest rozpoznany, kiedy wszystkie kryteria rozpoznania przychodów zgodnie z MSR 18.14 są spełnione (tj. po zakończeniu budowy lub dokonaniu dostawy).	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu nowej interpretacji, ponieważ taka analiza powinna zostać dokonana dla poszczególnych kontraktów.	1 stycznia 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
KIMSF 16 <i>Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym</i>	Interpretacja wyjaśnia następujące kwestie: rodzaj ekspozycji, która może być zabezpieczana, w jakich podmiotach w Grupie może być utrzymywany instrument zabezpieczany, czy zastosowana metoda konsolidacji wpływa na efektywność zabezpieczenia, możliwą formę instrumentu zabezpieczanego oraz wartości, które mogą zostać przekwalifikowane z kapitału własnego do rachunku zysków i strat w momencie zbycia udziałów w podmiocie zagranicznym.	KIMSF 16 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie stosuje zabezpieczeń udziałów w aktywach netto w podmiotach zagranicznych.	1 października 2008 r.
KIMSF 17 <i>Wydanie udziałowcom aktywów niepieniężnych</i>	Interpretacja dotyczy wydania udziałowcom dywidendy w formie aktywów niepieniężnych. Zgodnie z interpretacją zobowiązanie do wypłaty dywidendy powinno zostać rozpoznane w momencie, kiedy dywidenda została w odpowiedni sposób uchwalona i nie leży już w gestii spółki. Zobowiązania, o których mowa powyżej są wyceniane w wartości godziwej aktywów, które mają zostać wydane. Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu dywidendy powinna zostać wyceniana na każdy dzień bilansowy. Zmiany wartości bilansowej powinny być ujmowane w kapitale jako korekta wartości dywidendy. W momencie wypłaty dywidendy, ewentualnie powstała różnica między wartością bilansową wydanych aktywów oraz wartością bilansową zobowiązań powinny być ujęte w rachunku zysków i strat.	Ponieważ interpretację stosuje się prospektywnie, nie będzie miała wpływu na sprawozdania finansowe za okresy sprzed jej pierwszego zastosowania. Ponadto, ponieważ interpretacja dotyczy przyszłych dywidend, o których zadecyduje zarząd/ walne zgromadzenie, nie jest możliwe ustalenie z góry jej wpływu na sprawozdanie finansowe.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
KIMSF 18 Aktywa otrzymane od odbiorców	Interpretacja dotyczy umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od swojego odbiorcy rzeczowe aktywa trwałe, które następnie używa albo w celu przyłączenia klienta do sieci albo, aby umożliwić mu ciągły dostęp do dóbr lub usług lub w obu tych celach. Interpretacja dotyczy również umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od odbiorcy środki pieniężne, a środki te zostaną przeznaczone na wytworzenie lub nabycie składnika rzeczowych aktywów trwałych. Jednostka otrzymująca środki rozpoznaje składnik aktywów trwałych, jeżeli spełnia on definicję aktywa. Drugostronnie rozpoznaje się przychody. Moment rozpoznania przychodów jest zależny od szczegółowych faktów i okoliczności zawartej umowy.	KIMSF 18 nie ma zastosowania do sprawozdania finansowego Grupy, ponieważ Grupa nie otrzymuje środków trwałych od swoich odbiorców.	1 lipca 2009 r.

b) Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego**1. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna**

Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, który jest walutą prezentacji Spółki, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Walutą funkcjonalną dla działalności w Polsce jest złoty polski, dla zakładu w Niemczech euro, a dla zakładu w Rosji dolar amerykański. Pozycje sprawozdania finansowego dotyczące zakładów w Niemczech i Rosji przelicza się na złoty polski z zastosowaniem następujących procedur:

- Aktywa i pasywa przelicza się według średniego kursu NBP na dany dzień bilansowy,
- Przychody i koszt przelicza się według średniego kursu NBP obowiązujących na dzień zawarcia transakcji,
- Wszystkie powstałe różnice kursowe ujmuje się w oddzielnej pozycji kapitału własnego.

2. Podstawa wyceny

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i pasywów wycenianych według wartości godziwej: instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane w wartości godziwej.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży są wyceniane w wartości bilansowej jednak nie wyższej od wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

3. Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Ważniejsze szacunki i osądy

Rezerwy na sprawy sądowe i inne sporne sprawy – Grupa jest stroną w wielu sprawach spornych, z których część swój finał znajduje w sądzie. Grupa na każdy dzień bilansowy dokonuje przeglądu spraw spornych i decyduje o utworzeniu rezerwy tam, gdzie ryzyko pomniejszenia zasobów spółki na skutek zdarzeń z przeszłości jest odpowiednio prawdopodobne.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne – Grupa zobowiązana jest do wykonania napraw gwarancyjnych przez określony czas po zakończeniu kontraktu. Na ten cel, w trakcie trwania kontraktu, spółki Grupy tworzą rezerwę w wysokości około 1,25% przychodów. Określony procent przychodów ustalany jest przez Zarządy Spółek na podstawie analizy kosztów napraw gwarancyjnych netto (koszty napraw wykonanych przez Spółkę pomniejszone o koszty napraw, którymi obciążono podwykonawców). Po zakończeniu kontraktu

rezerwa ta jest rozwiązywana indywidualnie biorąc pod uwagę datę końca okresu gwarancyjnego, powstające usterki oraz toczące się postępowania sądowe.

Zobowiązania podatkowe – często zmieniające się przepisy w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatku dochodowego powodują ryzyko nieprawidłowego ujęcia zobowiązań podatkowych. Nierzadko przepisy są niespójne i trudne w interpretacji. Stwarza to niebezpieczeństwo zajęcia przez organ podatkowy innego stanowiska niż Grupa i zmiany zobowiązania podatkowego spółek Grupy wraz z nałożeniem kary z tego tytułu.

Obmiar wykonanych prac w kontraktach terminowych – Spółki rozpoznają przychody i koszty na kontraktach długoterminowych w sposób proporcjonalny do zaawansowania robót. Obmiar prac wykonywany jest przez specjalistów i stanowi osąd jednostki.

c) Założenie kontynuacji działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości.

Przychody Grupy MOSTOSTAL-EXPORT w 2008 roku wyniosły 169,5 mln PLN przy dynamice do roku poprzedniego 108,9%

Podstawowy wpływ na tak znaczny wzrost sprzedaży miały dwie Spółki Grupy tj. „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. i MOST-BUD Sp. z o.o. Ich sprzedaż w porównywalnych okresach wyniosła odpowiednio:

Wyszczególnienie	2008	2007
1. „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.	80 320	37 004
2. „MOST-BUD” Sp. z o.o.	43 139	24 072
Razem	123 459	61 076

Dynamika sprzedaży wyniosła 202%.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wzrost sprzedaży „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. o 117% wynikający z uruchomienia kolejnych kontraktów na rynku rosyjskim. Aktualny portfel zamówień na tym rynku przeszło 400 mln USD i jedynie globalna sytuacja finansowa banków i wydłużony proces weryfikacji wiarygodności kredytowej przy uzyskiwaniu polisy ubezpieczeniowej KUKE przesuwają terminy rozpoczęcia nowych kontraktów. Celem zwiększenia perspektyw rozwoju w najbliższych latach „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. podjął dodatkowe działania:

- prowadzona jest akwizycja na dwóch nowych rynkach stabilnych finansowo tj. Białorusi i w Kazachstanie,
- pozyskano do współpracy partnera zachodniego zainteresowanego rynkiem rosyjskim, a to rozszerza wielkość i rodzaj projektów możliwych do pozyskania,
- rozszerzono swoją ofertę o rentowne projekty przemysłowe średniej wielkości do 30 mln EURO.

Finansowe wyniki w tys. PLN ukształtowały się odpowiednio:

	2008	2007
1. zysk/strata brutto na sprzedaży	10 772	11 355
2. zysk/strata operacyjna	29 021	- 2 210
3. zysk/strata netto przypisany akcjonariuszom	37 386	12 520

Jak wynika z zestawienia rentowność operacyjna po kilku latach ujemnych wartości wyniosła 17,1%.

Rentowność zysku netto przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej wzrosła o kolejne 1,9% osiągając wartość 22,0%.

W 2008 roku Zarząd „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. zakończył proces restrukturyzacji Grupy. Ostatnim akcentem tego procesu była sprzedaż Spółki PIP „INSTAL-LUBLIN” S.A..

W porównywanym okresie aktywa grupy wzrosły o 35,7 mln PLN w tym:

1. aktywa trwałe wzrosły o 15,4 mln PLN
2. aktywa krótkoterminowe wzrosły o 20,2 mln PLN

Natomiast po stronie pasywów:

1. zobowiązania ogółem spadły o 0,6 mln PLN w tym:
 - a. zobowiązania długoterminowe wzrosły o 2,8 mln PLN
 - b. zobowiązania krótkoterminowe zmalały o 3,4 mln PLN
2. kapitał własny ogółem wzrósł o 36,3 mln PLN

Konsekwentna realizacja przez Zarząd programu restrukturyzacji i optymalizacja bilansu spowodowały, że wskaźniki płynności obrazujące zdolność do wywiązywania się z bieżących zobowiązań ukształtowały się odpowiednio:

		2008	2007
1. Wskaźnik płynności	$\frac{\text{aktywa krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}} =$	1,76	1,38
2. Wskaźnik wys. płynności	$\frac{\text{aktywa krótkoterminowe - zapasy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}} =$	1,34	1,27

Jak wynika z zestawienia wskaźniki w 2008 roku uległy zdecydowanej poprawie.

Należy podkreślić, że Spółka od 2005 roku nie korzysta z żadnego kredytu i finansuje z własnych środków projekt mieszkaniowy realizowany przez Spółkę zależną o wartości 16 mln PLN i terminie zakończenia II kw.2009 roku.

Spółka posiada wolne środki pieniężne zabezpieczające w pełni i projekt, i rozwijającą się działalność eksportową.

Odnosząc się do aktualnej sytuacji kryzysowej na rynkach finansowych „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. nie odczuwa żadnych problemów w swojej działalności, a rozwijający się eksport szczególnie na rynku rosyjskim przy posiadanym portfelu zamówień na lata 2009 i 2010 w wysokości ponad 400 mln USD zapewnia stabilną sytuację.

Oslabienie złotego wobec euro i dolara amerykańskiego tworzy dodatkowo bardzo dobrą perspektywę i w świetle przedstawionych faktów Zarząd nie widzi zagrożenia w działalności Grupy w roku bieżącym i najbliższej przyszłości.

d) Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w złotych przy zastosowaniu kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta. Pozycje pieniężne aktywów i pasywów wyrażone w walucie obcej są przeliczane na dzień bilansowy według średniego kursu NBP dla danej waluty obowiązujący na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w rachunku zysków i strat. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

e) Zasady konsolidacji

1. Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przyjętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte, w tym zobowiązania warunkowe w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach, zobowiązaniach i zobowiązaniach warunkowych ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych przejętej jednostki zależnej, różnice ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

2. Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone są to jednostki gospodarcze, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego wygaśnięcia. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

3. Jednostki współzależne

Jednostki współzależne są to jednostki, nad których działalnością na skutek uzgodnień umownych Grupa sprawuje współkontrolę. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział w aktywach netto jednostek współzależnych ujmowany metodą praw własności, od momentu uzyskania współkontroli do momentu jej wygaśnięcia. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki współzależnej.

4. Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski i straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

f) Rzeczowe aktywa trwałe

- Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania), w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy. Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego.

Pozycje rzeczowych aktywów trwałych, które zostały przeszacowane do wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2004 r., czyli dzień zastosowania po raz pierwszy przez Spółkę MSSF UE, są wyceniane w oparciu o koszt założony, który stanowi wartość godziwą na dzień dokonania przeszacowania.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wytwarzane w celu przyszłego wykorzystania jako nieruchomości inwestycyjne zaliczane są do rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane w oparciu o ich koszt wytworzenia do momentu ukończenia budowy, kiedy to zostają przeklasyfikowane do nieruchomości inwestycyjnych.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

- Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszty.

- Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej). Grunty nie są amortyzowane. Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii środków trwałych:

Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	10 – 40	lat
Urządzenia techniczne i maszyny	10 – 20	lat
Środki transportu	7 – 10	lat
Pozostałe środki trwałe	4 – 10	lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych (o ile nie jest nieznaczna) jest corocznie weryfikowana.

g) Wartości niematerialne

- Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Wydatki poniesione na wewnętrznie wytworzoną wartość firmy lub znaki towarowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

- Przedpłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów

Umowy dotyczące wieczystego użytkowania gruntów ujmowane są jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, wszystkie płatności dokonane w celu nabycia wieczystego użytkowania gruntów ujmowane są jako przedpłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntów. Przedpłaty te podlegają odpisom do rachunku zysków i strat w okresie użytkowania gruntów.

- Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

- Koszty prac rozwojowych

Kapitalizacji podlegają tylko te nakłady poniesione na prace rozwojowe, które są poniesione od momentu, gdy stwierdzone zostanie, iż te prace rozwojowe spełniają kryteria umożliwiające ich ujęcie jako składnika wartości niematerialnych i prawnych.

- Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne z nieokreślonym okresem użytkowania podlegają testom ze względu na utratę wartości na każdy dzień bilansowy. Inne wartości niematerialne są amortyzowane od dnia, kiedy są dostępne do użytkowania. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

Koszty prac rozwojowych	3 do 5 lat
Oprogramowanie	3 lata

h) Inwestycje

Inwestycje w instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych. W przypadku instrumentów finansowych innych niż aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, przy ustalaniu wartości godziwej na ten dzień uwzględnia się poniesione przez jednostkę koszty transakcji.

Aktywa finansowe wycenia się według wartości godziwej, bez pomniejszania o koszty transakcji, jakie Spółka poniosłaby zbywając te aktywa, z wyjątkiem:

- pożyczek i należności,
- aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności,
- składników aktywów finansowych, dla których nie istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym, albo których wartość godziwa nie może być ustalona w inny wiarygodny sposób,
- składników aktywów finansowych objętych zabezpieczeniem.

Aktywa finansowe, do których nie stosuje się wyceny według wartości godziwej, wycenia się następująco:

- pożyczki i należności - w wysokości skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności - w wysokości skorygowanej ceny nabycia oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej,
- aktywa finansowe, dla których nie jest ustalony termin wymagalności - w cenie nabycia.

- **Nieruchomości inwestycyjne**

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne ujmowane są początkowo w cenie nabycia z uwzględnieniem kosztów przeprowadzenia transakcji. Na dzień bilansowy nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Portfel nieruchomości inwestycyjnych wyceniany jest przez zewnętrznego, niezależnego rzeczoznawcę majątkowego, który posiada odpowiednie uznane kwalifikacje zawodowe i bieżące doświadczenie w dokonywaniu wycen, w lokalizacji i kategorii wycenianej nieruchomości. Wartości godziwe opierają się o ceny rynkowe, które są szacowaną kwotą, za jaką na warunkach rynkowych nieruchomość mogłaby zostać wymieniona pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, gdzie obie strony działały świadomie, ostrożnie i bez przymusu.

Wszelkie zyski i straty powstałe ze zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Jeśli składnik rzeczowych aktywów trwałych jest przenoszony do pozycji nieruchomości inwestycyjnych ze względu na zmianę przeznaczenia, wszelkie różnice powstałe na dzień przeniesienia pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a jego wartością godziwą ujęte są bezpośrednio w kapitale własnym, jeśli różnica ta stanowi zysk. W razie sprzedaży tego składnika zysk jest przenoszony do wyniku z lat ubiegłych. Jeśli różnica powstająca na dzień przeniesienia stanowi stratę, jest ona ujmowana natychmiast w rachunku zysków i strat.

Jeżeli nieruchomość inwestycyjna zostaje nieruchomością zajmowaną przez właściciela, jest przenoszona do rzeczowych aktywów trwałych, a jej wartość godziwa na dzień przeniesienia staje się tzw. kosztem „domniemanym” dla celów ewidencji księgowej. Istniejąca nieruchomość inwestycyjna pozostaje nieruchomością inwestycyjną wycenianą na podstawie modelu wartości godziwej i nie jest przenoszona do rzeczowych aktywów trwałych w okresie rozbudowy.

Prawo do użytkowania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu operacyjnego jest klasyfikowane i wykazywane jako nieruchomość inwestycyjna pozycja po pozycji, jeśli Spółka utrzymuje je w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu wartości lub z obu przyczyn. Prawo do użytkowania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu operacyjnego zaklasyfikowane jako nieruchomość inwestycyjna wykazywane jest w wartości godziwej.

i) Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

- **Niezakończone umowy o usługę budowlaną**

Niezakończone umowy o usługę budowlaną są wykazywane według kwot należnych od zamawiającego brutto, czyli kwoty powstałej z pomniejszenia sumy poniesionych kosztów i ujętych zysków o sumę ujętych strat i należności uwarunkowanych wykonaniem umowy (faktury częściowe). Koszty zawierają wszystkie koszty odnoszące się bezpośrednio do konkretnych umów oraz odpowiednią część stałych i zmiennych kosztów ogólnych Spółki skalkulowanych przy założeniu normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych.

- **Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe**

Należności z tytułu dostaw i usług są wyceniane na podstawie kosztu zamortyzowanego z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

j) Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozostałych zapasów ustala się metodą pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu. W przypadku wyrobów gotowych i produkcji w toku, koszty zawierają odpowiednią część stałych pośrednich kosztów produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

k) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych dodatkowo o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, stanowiących integralną część systemu zarządzania środkami pieniężnymi Spółki.

l) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Wartość bilansowa aktywów Spółki innych niż nieruchomości inwestycyjne, zapasy, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana na każdy dzień bilansowy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Jeżeli zmniejszenie wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży było ujmowane bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny i powstaną obiektywne przesłanki utraty wartości tego aktywa, skumulowane straty, które były uprzednio ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, ujmuje się w rachunku zysków i strat, nawet, jeżeli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy ceną nabycia a aktualną wartością godziwą pomniejszoną o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, które zostały uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat odnośnie danego składnika aktywów finansowych.

- Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w odniesieniu do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności oraz należności szacowana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Wartość odzyskiwalna pozostałych składników aktywów definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. W trakcie dokonywania kalkulacji wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

- Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do papierów wartościowych utrzymywanych do terminu ich wymagalności lub należności są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości.

Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się z kwotą odwrócenia wykazaną w rachunku zysków i strat.

W pozostałych przypadkach odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej.

Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

m) Kapitały własne

- Skutki hiperinflacji

Poszczególne pozycje kapitałów własnych Grupy wykazywane są w wartości nominalnej skorygowanej wskaźnikiem inflacji za okres od 1991 r. do 1997 r. Skutki przeszacowania zostały rozliczone w korespondencji z wynikiem finansowym z lat ubiegłych.

- Dywidendy

Dywidendy ujmuje się jako zobowiązania w okresie, w którym zostały uchwalone.

n) Kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. W kolejnych okresach kredyty bankowe i pożyczki są wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Różnica między środkami otrzymanymi a wartością do spłaty ujmowana jest w rachunku zysków i strat przez okres trwania kredytu lub pożyczki.

o) Świadczenia pracownicze

Spółki zobowiązane są na podstawie obowiązujących przepisów do wypłaty odpraw emerytalnych w wysokości zgodnej z przepisami kodeksu pracy. Wysokość odpraw emerytalnych wynika z przepisów kodeksu pracy obowiązujących na dzień wypłaty odprawy emerytalnej.

Zobowiązanie wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez

oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

Kalkulacja przeprowadzana jest przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości.

Zobowiązania spółek Grupy Kapitałowej wynikające z tworzenia rezerwy na urlopy zaległe, obliczane są przez szacowanie ich wartości na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego na podstawie liczby dni zaległego urlopu oraz wynagrodzenia wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne. Równowartość jednego dnia urlopu przyjęta jest jako 1/21 miesięcznego wynagrodzenia (średnia liczba dni w miesiącu przyjmowana do obliczeń). Wielkość rezerwy na urlopy jest sumą kwot obliczanych dla poszczególnych pracowników. W stosunku do rezerwy na urlopy nie stosuje się wskaźników dyskonta i fluktuacji w zatrudnieniu.

Grupa oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia w Grupie oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Zobowiązanie Grupy wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy.

p) Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz, jeżeli jest to właściwe, ryzyko związane z danym składnikiem pasywów.

- **Naprawy gwarancyjne**

Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest ujmowana, gdy produkty lub usługi, na które gwarancja została udzielona, zostały sprzedane. Wysokość rezerwy oparta jest na danych historycznych dotyczących udzielonych gwarancji oraz średniej ważonej wszystkich możliwych wyników związanych z jej wykonaniem.

- **Restrukturyzacja**

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest w przypadku, gdy Spółka zaakceptowała szczegółowy i oficjalny plan restrukturyzacji, a proces ten został zapoczątkowany lub został publicznie ogłoszony. Rezerwą nie są objęte przyszłe straty operacyjne.

- **Umowy rodzące obciążenia**

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ujmowana jest w przypadku, gdy spodziewane przez Spółkę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych.

r) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe ujmuje się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

s) Przychody

- Sprzedaż wyrobów gotowych/towarów i świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży towarów i wyrobów gotowych są ujmowane w rachunku zysków i strat, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego. Przychody ze świadczenia usług są ujmowane w rachunku zysków i strat w proporcji do stopnia realizacji transakcji na dzień bilansowy. Stopień realizacji transakcji jest oceniany poprzez obmiar wykonanych prac. Przychody nie są ujmowane, gdy istnieje znaczna niepewność co do możliwości uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych, ustalenia wysokości poniesionych kosztów lub możliwości zwrotu wyrobów gotowych/towarów lub Spółka pozostaje trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi wyrobami gotowymi/towarami.

- Umowy o usługę budowlaną

W momencie, gdy wynik umowy o usługę budowlaną może zostać wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty związane z umową są ujmowane w rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia zaawansowania prac. Stopień zaawansowania ocenia się poprzez obmiar wykonanych prac. Spodziewana strata na umowie jest ujmowana natychmiast w rachunku zysków i strat.

- Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy. Specjalne oferty promocyjne, stanowiące dodatkową zachętę do zawarcia umowy leasingowej są ujmowane łącznie z przychodami z tytułu najmu.

t) Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Spółkę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

u) Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia ustalone w oparciu o efektywną stopę procentową, odsetki należne z tytułu zainwestowanych środków pieniężnych, należne dywidendy, zyski i straty z tytułu różnic kursowych oraz zyski i straty dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Spółki nabywają prawa do jej otrzymania.

w) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami rozliczanymi bezpośrednio z kapitałem własnym. Wówczas ujmuje się go w kapitale własnym.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu opodatkowanego dochodu za dany okres, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań szacowaną dla celów księgowych a ich

wartością szacowaną dla celów podatkowych. Rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, której amortyzacja nie jest uznawana za koszt uzyskania przychodu dla celów podatkowych, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Takie obniżki koryguje się w górę, w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Dodatkowy podatek dochodowy z tytułu wypłaty dywidendy jest ujmowany w momencie wystąpienia zobowiązania do wypłaty tej dywidendy.

y) Raportowanie segmentów działalności

Segment działalności jest wyodrębnioną częścią Spółki, która zajmuje się dostarczaniem określonych produktów lub usług (segment branżowy) lub dostarczaniem produktów lub usług w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), który podlega ryzykom i czerpie korzyści odmienne niż inne segmenty.

z) Działalność zaniechana oraz aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub aktywa i zobowiązania stanowiące grupę przeznaczoną do zbycia), co do których zakładane jest, że wypracują one korzyści w wyniku sprzedaży, a nie w wyniku długotrwałego użytkowania, są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży.

Bezpośrednio przed przeklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, wycena aktywów (lub wszystkich aktywów i zobowiązań stanowiących grupę przeznaczoną do zbycia) jest uaktualniana zgodnie z odpowiednim MSSF UE. Następnie na dzień początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży, aktywa trwałe lub grupa przeznaczona do zbycia są ujmowane według niższej z wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Utrata wartości ujęta przy początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży jest ujmowana w rachunku zysków i strat, nawet w przypadku, gdy grupa przeznaczona do sprzedaży podlegała uprzednio przeszacowaniu, którego skutki ujęto w kapitale własnym. Dotyczy to również zysków i strat wynikających z późniejszej zmiany wartości.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi oddzielną znaczną część działalności lub segment geograficzny.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej dokonuje się w wyniku sprzedaży lub w momencie, kiedy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania do przeznaczonej do sprzedaży. Aktywa trwałe, które mają zostać wycofane z użytkowania, mogą również zostać ujęte jako działalność zaniechana. Kiedy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze w rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

ż) Zysk/strata na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy zysk/stratę na akcję, który jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie.

B. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I RYZYKIEM

Polityka Zarządzania Kapitałem.

Polityka Zarządu „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. była ukierunkowana w ostatnich latach na wzmocnienie sytuacji kapitałowej, poprzez restrukturyzację Grupy, spłatę kredytów i zadłużeń, ograniczenie kosztów stałych i poprawę rentowności. Zadania te zostały praktycznie zrealizowane w latach 2002-2007, a ostatni fakt związany ze sprzedażą jednej ze spółek zależnych miał miejsce w maju 2008 roku.

Spółka sprzedała zbędne aktywa trwałe, oraz aktywa finansowe nie mieszczące się w docelowej Grupie, lub nie mające synergii z działalnością „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.

Zredukowano zatrudnienie krajowe do niezbędnego poziomu i przeorientowano „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. na rynki zagraniczne.

Spółka nie korzysta od października 2005 roku z kredytu. Posiada ustabilizowaną i dobrą pozycję w Rosji i na rynku niemieckim, oraz rozwinęła działalność krajową poprzez spółki zależne.

Spółka skoncentrowała się na wykorzystaniu wolnych środków w zwiększenie rentownej sprzedaży w związku z czym dywidenda w najbliższych latach nie jest planowana.

Czynniki ryzyka

Działalność gospodarcza Grupy „MOSTOSTAL-EXPORT” prowadzona jest w określonych warunkach makroekonomicznych w kraju i zagranicą. Główne obszary działań to Rosja i Niemcy. Bezpośredni jak i pośredni wpływ na osiągane wyniki w tych obszarach mają takie czynniki jak dynamika PKB, poziom inwestycji, polityka monetarna, polityka podatkowa, czy poziom konsumpcji.

Przytoczone otoczenie makroekonomiczne niesie za sobą wielopłaszczyznowe ryzyko, na które narażone są podmioty gospodarcze funkcjonujące w tym otoczeniu. Do najważniejszych zdefiniowanych rodzajów ryzyka w Grupie zaliczono:

- ryzyko kursowe,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko recesji,
- ryzyko kredytowe.

Ryzyko kursowe

Większość kontraktów zagranicznych realizowanych przez Spółkę, jest wykonywana poprzez zakłady na terenie Rosji i Niemiec. Kontrakty w Rosji zawierane są w trzech podstawowych walutach tj. EURO, USD i CHF, natomiast w Niemczech w EURO. W Niemczech przychody i koszty (oprócz ZUS który płacony jest w kraju) realizowane są w walucie tego kraju co znacznie ogranicza ryzyko kursowe. W Rosji w celu ograniczenia ryzyka do minimum, dąży się do tego aby kontrakty z podwykonawcami zawierane były i są w walucie kontraktu. Stan należności i gotówki oraz zobowiązań w zakładach na terenie Rosji i Niemiec na koniec roku obrotowego w tysiącach przedstawia się następująco.

	EURO	USD
Należności plus gotówka	3 443	8 203
Zobowiązania	571	11 210
Saldo	2 872	-3 007

Jednocześnie Spółki z Grupy nie zawierały i nie podpisywały żadnych umów na opcje walutowe celem zabezpieczenia przed różnicami kursowymi.

Ryzyko stopy procentowej

Gospodarka polska w 2008 r. funkcjonowała w warunkach podwyższonej inflacji. Odpowiedzią Rady Polityki Pieniężnej na zaistniałą sytuację było sukcesywne podwyższanie podstawowych stóp procentowych. Kryzys na rynkach finansowych wymusił na wielu bankach centralnych konieczność obniżania podstawowych stóp procentowych. Aktualnie tak w Polsce jak i w USA i w krajach Unii Europejskiej nastąpiło znaczne obniżenie stóp procentowych celem ożywienia działalności gospodarczej. Podjęte zostały decyzje o dofinansowaniu banków celem poprawy ich płynności finansowej i zwiększenia poziomu kredytowania przedsiębiorstw. Banki jednak zaostrzyły procedury przyznawania kredytów na działalność gospodarczą i kredytów hipotecznych. Sytuacja ta wywarła wpływ zarówno na rynek krajowy jak i rosyjski gdzie część kontraktów realizowanych przez Grupę finansowanych jest poprzez banki polskie. Pierwsze oznaki restrykcyjnej polityki banków są już widoczne. Z danych statystycznych wynika, że w 2008 r. spadła liczba sprzedanych mieszkań. W wyniku ograniczenia sprzedaży, deweloperzy obniżają ceny mieszkań a tym samym osiągają gorsze wyniki. Również na rynku międzybankowym prowadzona jest ostrożna polityka. Banki między sobą nie chcą pożyczać sobie pieniędzy co powoduje ograniczenia w finansowaniu kontraktów na rynku rosyjskim, który z punktu widzenia Grupy „MOSTOSTAL-EXPORT” jest rynkiem kluczowym dla dalszej działalności. Spółki z Grupy nie posiadają instrumentów finansowych o stałej stopie dochodowej, wycenianych według wartości godziwej w związku tym ryzyko stopy procentowej nie istnieje.

Ryzyko recesji

Gospodarka światowa weszła w fazę recesji. Konsekwencją tego jest sukcesywne obniżanie się wielkości PKB zarówno w poszczególnych krajach Unii Europejskiej jak i za oceanem. Spowolnienie dotknęło również Polskę. Przedstawiony przez Rząd budżet na 2009 rok na początku zakładał wzrost PKB na poziomie 4,8%. Kolejne dane z gospodarki krajowej jak z rynków światowych weryfikowały przyjęte założenia. Dzisiaj prognozy rządowe zakładają wzrost na poziomie 1,8%. Prognozy instytucji finansowych zarówno krajowych jak i zagranicznych oscylują PKB w przedziale od minus 2% do 1,8%. Publikowane dane GUS wskazują na gwałtowne wyhamowanie wszystkich działów gospodarki. Rośnie bezrobocie i spada konsumpcja, która miała być podstawowym stimulatorem przyjętych przez Rząd wielkości PKB. Również branża budowlana odczuwa skutki gwałtownego spowolnienia. Deweloperzy mają kłopoty ze zbyciem gotowych mieszkań. Zamrożone środki prowadzą do utraty płynności co w konsekwencji doprowadzi do bankructwa firm. Również rynek rosyjski w poważny sposób dotknęła recesja. Spadek cen surowców jak i wycofanie się z rynku kapitałowego kapitału zagranicznego zachwiało płynnością systemu finansowego. Spowodowało to, że system bankowy w Rosji znalazł się w grupie podwyższonego ryzyka za wyjątkiem listy 28 banków, których płynność finansowa gwarantowana jest przez rząd rosyjski. Na projekty realizowane w Rosji banki rosyjskie zaciągają kredyty w bankach zagranicznych. Zachwiana płynność rosyjskich banków może być barierą w uzyskaniu finansowania na realizację projektów na terenie Rosji. Grupa „MOSTOSTAL-EXPORT” wszystkie kontrakty na terenie Rosji zawiera z poręczeniem KUK. KUK weryfikuje wiarygodność banków rosyjskich co z jednej strony w znaczny sposób ogranicza ryzyko a z drugiej wydłuża czas podjęcia decyzji.

Ryzyko kredytowe

Na dzień sprawozdania Grupa nie ma zaciągniętych kredytów bankowych. Zarządy Spółek z Grupy szczególną uwagę przywiązują do kontroli spływu należności. Kontroli poddawana jest zarówno wysokość spłacanych należności jak i ich terminowość. Ryzyko niewypłacalności dłużników jest minimalizowane już na etapie zawierania kontraktu poprzez analizowanie sytuacji ekonomiczno finansowej przyszłego dłużnika. Nie podpisywane są umowy z klientami, którzy posiadają przeterminowane zobowiązania wobec Spółek z Grupy. Ustanawiane są też zabezpieczenia gwarantujące przyszłe płatności. Spółkom z grupy pożyczki udzielane są ze stałą stopą procentową.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW

Podstawowym podziałem na segmenty w Grupie Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” jest podział na segmenty geograficzne. Segmenty geograficzne określono jako wyodrębnione obszary działalności Grupy, w których odbywa się dystrybucja towarów i usług w ramach określonego środowiska ekonomicznego przy

określonym ryzyku i zwrocie z poniesionych nakładów, różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów.

Podstawą do określenia granic dominujących obszarów działalności, poziomu ryzyka i ponoszonych nakładów była:

- struktura organizacyjna Grupy „MOSTOSTAL-EXPORT”,
- system sprawozdawczości przeznaczony dla zarządu,
- dostępność wyodrębnionych informacji finansowych.

W Grupie Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” ze względu na rodzaj i kierunki sprzedawanych towarów i usług wyodrębniono trzy segmenty geograficzne:

1. Kraj
2. Unia Europejska
3. Rynki wschodnie

a. Przychody i koszty segmentu.

Przychody segmentów są przychodami od klientów zewnętrznych dającymi się przyporządkować bezpośrednio do danego segmentu.

Koszty segmentu są kosztami sprzedaży zewnętrznym klientom, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu w określonym środowisku ekonomicznym przy określonym poziomie ryzyka.

b. Aktywa i zobowiązania segmentu.

Aktywa segmentu są aktywami dającymi się ściśle przypisać do segmentu, które wykorzystywane są przez segment w swojej działalności operacyjnej. Aktywa ujęte są po odpisach aktualizacyjnych.

Zobowiązania segmentu są zobowiązaniami powstałymi w wyniku działalności operacyjnej.

12 miesięcy zakończonych 31.12.2008 r.

Przychody i koszty

	Grupa kapitałowa	Kraj	Unia Europejska	Rynki wschodnie
Przychody operacyjne od klientów zewnętrznych	169 483	92 005	10 509	66 969
Koszty operacyjne od klientów zewnętrznych	174 765	98 689	12 167	63 909
Wynik brutto ze sprzedaży	(5 282)	(6 684)	(1 658)	3 060
Saldo pozostałej działalności operacyjnej	34 303	37 628	(91)	(3 234)
Wynik operacyjny	29 021	30 944	(1 749)	(174)
Saldo pozostałej działalności finansowej	994	1 125	51	(182)
Zysk ze sprzedaży udziałów	18 141	18 141	-	-
Wynik brutto	48 156	50 210	(1 698)	(356)
Podatek	10 554	10 554	-	-
Zysk z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Wynik mniejszości	216	216	-	-
Wynik netto	37 386	39 440	(1 698)	(356)
w tym z działalności zaniechanej	-	-	-	-
Wybrane aktywa w tym	211 629	173 793	8 953	28 883
- aktywa trwałe	96 590	96 373	171	46
- należności	50 286	33 793	4 716	11 777
- środki pieniężne	33 907	20 866	4 066	8 975
- pozostałe	30 846	22 761	-	8 085
Wybrane pasywa w tym:	211 629	173 793	8 953	28 883
- skumulowane różnice kursowe	(1 991)	68	(1 366)	(693)
- wynik netto	37 386	39 440	(1 698)	(356)
- rezerwy	17 070	14 784	1 994	292
- zobowiązania	56 919	26 284	995	29 640
- pozostałe	102 245	93 217	9 028	-
Informacje dodatkowe				
- amortyzacja	489	441	46	2
- wydatki inwestycyjne	3 793	3 708	39	46

12 miesięcy zakończonych 31.12.2007 r.

Przychody i koszty

Wyszczególnienie	Grupa Kapitałowa	Kraj	Unia Europejska	Rynki wschodnie
Przychody operacyjne od klientów zewnętrznych	155 634	123 284	12 697	19 653
Koszty operacyjne od klientów zewnętrznych	162 268	126 140	15 508	20 620
Wynik brutto na sprzedaży	(6 634)	(2 856)	(2 811)	(967)
Saldo pozostałej działalności operacyjnej	4 424	4 945	(463)	(58)
Wynik na działalności operacyjnej	(2 210)	2 089	(3 274)	(1 025)
Saldo działalności finansowej	(4 462)	(4 462)		
Wynik na sprzedaży całości lub części udziałów	9 036	9 036		
Wynik brutto	2 364	6 663	(3 274)	(1 025)
Podatek	(4 593)	(4 593)	-	-
Działalność zaniechana	4 794	4 794		
Wynik mniejszości	(769)	(769)	-	
Wynik netto	12 520	16 819	(3 274)	(1 025)
W tym działalność zaniechana	4 794	4 794	-	-
Wybrane aktywa segmentu w tym:	175 963	157 747	8 741	9 475
- aktywa trwałe	81 153	81 097	54	2
- należności	65 521	50 636	5 425	9 460
- środki pieniężne	20 830	17 555	3 262	13
- pozostałe	8 459	8 459		
Wybrane pasywa segmentu w tym:	175 963	157 747	8 741	9 475
- skumulowane różnice kursowe	(2 741)	(194)	(2 144)	(403)
- wynik netto	12 520	16 819	(3 274)	(1 025)
- rezerwy	14 189	9 332	1 872	2 985
- zobowiązania	59 221	52 414	959	5 848
- pozostałe	92 774	79 376	11 328	2 070
Informacje dodatkowe				
- amortyzacja	1 389	1 344	14	31
- wydatki inwestycyjne	2 896	2 832	52	12

D. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Rzeczowe aktywa trwałe

NOTA 1

Tabela ruchu rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2008

	- grunty	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na 01.01.2007	394	40 776	16 686	2 979	5 954	66 789
zwiększenia (wartości dodatnie):						
nabycie		4	205	798	304	1 311
aktualizacja wyceny		193				193
zmniejszenia (wartości ujemne):						
sprzedaż	(9)	(104)		(90)		(203)
likwidacja		(200)	(309)	(354)	(75)	(938)
sprzedaż Spółki poza Grupę	(332)	(25 519)	(10 704)	(1 163)	(3 611)	(41 329)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych		(6 788)				(6 788)
inne				2	3	5
Stan na 31.12.2007/01.01.2008	53	8 362	5 878	2 172	2 575	19 040
zwiększenia (wartości dodatnie):						
nabycie			70	278	57	405
aktualizacja wyceny			7		5	12
zmniejszenia (wartości ujemne):						
sprzedaż	(40)	(804)		(2)		(846)
likwidacja			(7)	(269)	(10)	(286)
sprzedaż Spółki poza Grupę		(7 156)	(4 695)	(1 385)	(1 782)	(15 018)
inne		(5)	78	127	(228)	(28)
Stan na 31.12.2008	13	397	1 331	921	617	3 279

ZAKUMULOWANA AMORTYZACJA

	- grunty	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
Stan na 01.01.2007	287	24 388	14 211	2 211	5 330	46 427
amortyzacja - odpis za dany okres		473	316	175	235	1 199
sprzedaż		(14)		(90)		(104)
likwidacja		(85)	(245)	(266)	(68)	(664)
sprzedaż Spółki poza Grupę	(287)	(17 892)	(8 990)	(785)	(3 302)	(31 256)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych		(4 256)				(4 256)
Stan na 31.12.2007/01.01.2008	-	2 614	5 292	1 245	2 195	11 346
amortyzacja - odpis za dany okres		66	126	121	57	370
sprzedaż		(154)		(2)		(156)
likwidacja			(7)	(269)	(10)	(286)
sprzedaż Spółki poza Grupę		(2 410)	(4 313)	(671)	(1 651)	(9 045)
przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych						-
inne		44	20	11	(39)	36
Stan na 31.12.2008	-	160	1 118	435	552	2 265

WARTOŚĆ NETTO

Stan na 31.12.2007/01.01.2008	53	5 748	586	927	380	7 694
Stan na 31.12.2008	13	237	213	486	65	1 014

Odpis amortyzacji środków trwałych w wysokości 370 tys. PLN obciąża:

- koszty sprzedanych usług, produktów i materiałów w kwocie 286 tys. PLN
- koszty sprzedaży w kwocie tys. 12 PLN
- koszty ogólnego zarządu w kwocie tys. 72 PLN.

Rzeczowe aktywa trwałe na koniec okresu sprawozdawczego są wolne od zabezpieczeń finansowych i majątkowych.

Spółka dominująca dnia 24.03.2003 r. zawarła umowę o wynajem powierzchni użytkowych na czas nieokreślony. Aneks z dnia 29.09.2004 r. został zmieniony jej charakter na umowę na czas określony do 30.03.2013 r. Umowa najmu ma charakter leasingu operacyjnego.

Wielkość wynajmowanych powierzchni nie jest ewidencjonowana w rzeczowym majątku Spółki. Koszty leasingu operacyjnego z tego tytułu przedstawiają się następująco:

- w okresie do 1 roku –558 tys. PLN,
- w okresie od 1 roku do 5 lat –1.812 tys. PLN.

Pozostałe umowy z tytułu wynajmu są zawarte na czas nieokreślony.

NOTA 2

Tabela ruchu wartości niematerialnych i prawnych w okresie od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2008

WARTOŚĆ BRUTTO	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym : oprogramo- wanie komputerowe	inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne i prawne, razem	
Stan na 01.01.2007	11 526	1 853	1 084	30	13 409
zwiększenia :					
nabycie		180	180		180
zmniejszenia :					
sprzedaż spółki poza Grupę	(11 526)	(872)	(112)	(28)	(12 426)
Stan na 31.12.2007 / 01.01.2008	-	1 161	1 152	2	1 163
zwiększenia :					
nabycie		32	32		32
Stan na 31.12.2008	-	1 193	1 184	2	1 195

ZAKUMULOWANA AMORTYZACJA	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym : oprogramo- wanie komputerowe	inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne i prawne, razem	
Stan na 01.01.2007	4 418	1 700	931	13	6 131
amortyzacja - odpis roczny		57	57	1	58
wyksięgowanie					-
sprzedaż spółki poza Grupę	(4 418)	(872)	(112)	(13)	(5 303)
Stan na 31.12.2007 / 01.01.2008	-	885	876	1	886
amortyzacja - odpis roczny		106	106	1	107
Stan na 31.12.2008	-	991	982	2	993
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na 31.12.2007 / 01.01.2008	-	276	276	1	277
Stan na 31.12.2008	-	202	202	-	202

Wartości niematerialne wolne są od obciążeń zabezpieczających roszczenia osób trzecich.

Odpis amortyzacyjny wartości niematerialnych obciążeń:

- koszty sprzedaży w kwocie 8 tys. PLN

NOTA 3

Nieruchomości inwestycyjne

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
stan na początek okresu	55 707	37 072
przejęcie z inwestycji		385
aktualizacja wartości rynkowej	38 822	15 756
przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych		2 494
eliminacja z konsolidacji z tytułu sprzedaży spółki poza Grupę	(4 676)	
stan na koniec okresu	89 853	55 707

Na dzień 31.12.2008 roku jednostki Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” nie posiadały obciążeń nieruchomości o charakterze praworzeczowym i obligatoryjnym.

W skład nieruchomości inwestycyjnych wchodzi:

- lokale użytkowe i garaże w Krakowie o wartości 1.148 tys. PLN
- grunty w Broniszach o wartości 42.933 tys. PLN
- grunty w Krakowie o wartości 45.772 tys. PLN

Grunty w Broniszach zostały przeszacowane na dzień 31.12.2008 r. do wartości rynkowej na podstawie operatu szacunkowego wykonanego przez niezależnego rzeczoznawcę tj. spółkę NORTH DEVELOPERS Sp. z o.o.

Grunty w Krakowie zostały wycenione metodą porównawczą przez niezależnego rzeczoznawcę.

NOTA 4

Inwestycje długoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
akcje i udziały w jednostkach zależnych i współzależnych		51
akcje i udziały w pozostałych jednostkach	3 251	3 260
lokaty długoterminowe	1 436	1 437
Inwestycje długoterminowe, razem	4 687	4 748

NOTA 4A

Zmiana stanu inwestycji długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	4 748	10 969
lokata	(1)	(265)
sprzedaż spółki poza Grupę	(60)	(5 904)
utworzenie odpisów		(52)
Stan inwestycji długoterminowych na koniec okresu	4 687	4 748

NOTA 4B

Udziały lub akcje

Lp.	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość wg ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa	% posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na w alnym zgromadzeniu
akcje i udziały w pozostałych jednostkach								
1	SM-Gocław	Warszawa	działalność spółdzielcza	1		1	0,00	0,00
2	WRSRH-Bronisze S.A.	Ożarów	działalność hurtowa, handel produktami rolno-spożywczymi	3 600	350	3 250	2,50	1,57
3	KPBP Bick S.A. w upadłości	Kielce	usługi budowlano-montażowe	7 593	7 593		57,13	57,13
4	PKZ-Zamość Sp.z o.o. w upadłości	Zamość	prace konserwatorskich, usługi budowlane	947	947		100,00	100,00
	RAZEM			12 141	8 890	3 251		
	Razem wartość bilansowa			12 141	8 890	3 251		

Udziały i akcje w pozostałych jednostkach klasyfikowane są jako aktywa dostępne do sprzedaży. Ze względu na brak wiarygodnej wyceny Warszawskiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. jednostka ta wyceniana jest według kosztu pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

NOTA 5

Zmiana stanu aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Aktywa		Rezerwy		Netto	
	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007
Środki trwałe	-	-	7	-	7	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	11 014	4 506	11 014	4 506
Długoterminowe aktywa finansowe	(267)	-	-	-	(267)	-
Zapasy	(3)	(4)	-	-	(3)	(4)
Inwestycje krótkoterminowe	(9)	(828)	87	101	78	(727)
Należności z tytułu dostaw robót i usług	(3 137)	(3 967)	-	-	(3 137)	(3 967)
Należności pozostałe	(2 085)	(1 610)	539	1 946	(1 546)	336
Rozliczenia międzyokresowe czynne	(4)	-	57	-	53	-
Rezerwy na świadczenia emerytalne	(275)	(139)	-	-	(275)	(139)
Pozostałe rezerwy	(1 271)	(2 598)	-	-	(1 271)	(2 598)
Zobowiązania handlowe	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania	(53)	(1 036)	-	-	(53)	(1 036)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	(578)	(1 105)	679	-	101	(1 105)
Pozostałe	(98)	(1 050)	176	608	78	(442)
Straty podatkowe z lat ubiegłych	(524)	-	-	-	(524)	-
(Aktywo) rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(8 304)	(12 337)	12 559	7 161	4 255	(5 176)
Kompensata	7 470	5 837	(7 470)	(5 837)	-	-
(Aktywo) rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	(834)	(6 500)	5 089	1 324	4 255	(5 176)

NOTA 6

Zapasy, netto

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
materiały	19 731	810
półprodukty i produkty w toku	4 660	3 195
produkty gotowe	1 478	850
towary	1 203	2 446
Zapasy, razem	27 072	7 301

Zapasy wolne są od obciążeń o charakterze prawnorzeczowym i obligatoryjnym.

Wycena zapasów dokonywana jest wg metody FIFO.

Materiały o wartości 19.687 stanowią zapas zakładu w Rosji, który zostanie upłynniony do końca III kwartału.

NOTA 7

Inwestycje krótkoterminowe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
lokaty krótkoterminowe	2 546	472
Razem inwestycje krótkoterminowe	2 546	472

Inwestycje krótkoterminowe stanowią lokaty o terminie zapadalności dłuższym niż trzy miesiące w bankach.

NOTA 8

Należności z tytułu dostaw robót i usług

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Należności z tytułu dostaw robót i usług brutto	39 781	66 515
od pozostałych jednostek	39 781	66 387
zaliczki na poczet dostaw		128
Odpis aktualizujący	19 563	24 096
odpis aktualizujący należności handlowe od pozostałych jednostek	19 563	24 096
Należności z tytułu dostaw robót i usług - netto	20 218	42 419
od pozostałych jednostek	20 218	42 291
zaliczki na poczet dostaw	-	128

Wartość bilansowa należności jest zbliżona do wartości godziwej.

Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, gdyż Grupa posiada znaczącą liczbę klientów krajowych i zagranicznych.

NOTA 8A

Należności z tytułu podatku dochodowego

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Należności z tytułu podatku dochodowego	1 227	983

Pozycja ta dotyczy głównie należności z tytułu wpłaconych, a nie rozliczonych kwot podatku dochodowego od dywidend.

NOTA 8B

Należności pozostałe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Należności pozostałe brutto	43 098	31 531
Odpis aktualizujący należności	14 257	9 284
Należności krótkoterminowe pozostałe netto, razem	28 841	22 247

Wartość bilansowa należności jest zbliżona do wartości godziwej.

NOTA 8C

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek	33 380	31 814
zwiększenia - dokonanie odpisu	5 638	6 375
zmniejszenia (wartość ujemna) z tytułu:		
spisanie należności nieściągalnych	(699)	(2 479)
odpisanie należności zapłaconych	(56)	(1 885)
sprzedaż spółki poza Grupę	(4 200)	(622)
inne	(243)	177
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	33 820	33 380

Wysokość utworzonych rezerw (odpisu) obciążała pozostałe koszty operacyjne i miała wpływ na wynik finansowy. Podstawę tworzenia rezerw (odpisu) stanowiły przeglądy należności i ocena prawdopodobieństwa ich odzyskania.

NOTA 8D

Struktura walutowa należności krótkoterminowych brutto

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
w walucie polskiej	56 241	75 067
w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	27 865	23 962
- w tys. EUR	2 985	4 845
tys. zł	12 453	17 383
w tys. USD	5 203	2 702
tys. zł	15 412	6 579
Należności krótkoterminowe, razem	84 106	99 029

NOTA 8E

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
do 1 miesiąca	3 439	16 281
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 282	1 180
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 251	1 934
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 410	1 460
powyżej 1 roku	3 771	14 947
należności przeterminowane	24 629	30 713
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	39 781	66 515
odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	19 563	24 096
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	20 218	42 419

NOTA 10G

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
do 1 miesiąca	237	3 238
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 352	3 637
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 753	2 641
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 022	3 489
powyżej 1 roku	16 265	17 708
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	24 629	30 713
odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	16 898	24 096
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	7 731	6 617

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

NOTA 9

Środki pieniężne

środki pieniężne w kasie
środki pieniężne na rachunkach
inne środki pieniężne
Środki pieniężne , razem

stan na dzień	
31.12.2008	31.12.2007
795	103
29 847	15 978
3 265	4 749
33 907	20 830

NOTA 9A

Środki pieniężne - struktura walutowa

w walucie polskiej
w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)
-jednostka/waluta tys./EUR
tys.zł
-jednostka/waluta tys./USD
tys.zł
-pozostałe waluty w tys.zł
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem

stan na dzień	
31.12.2008	31.12.2007
21 931	18 761
11 976	2 069
719	566
3 001	2 027
3 000	17
8 885	42
90	
33 907	20 830

Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe składają się ze środków pieniężnych w kasie i banku oraz środków na krótkoterminowych lokatach bankowych w zakładach w Niemczech i w Polsce. Lokaty są dokonywane na różne okresy. Wartość księgowa tych aktywów jest zbliżona do wartości godziwej. W ogólnej wartości środków pieniężnych wartość depozytów oraz środków o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła 10.628 tys. PLN. W wartości tej znajdują się środki pieniężne w kwocie 8.885 tys. PLN stanowiące gwarancję zabezpieczającą kontrakty niemieckie.

Nota 10

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:
odpis na ZFŚS, remonty, ubezpieczenia majątkowe i inne
zaliczki udzielone
rozliczenia z tytułu kontraktów długoterminowych
pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:
rezerwa na przychód z tytułu kar umownych
inne
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem

stan na dzień	
31.12.2008	31.12.2007
97	557
97	163
	189
	205
1 131	1
1 130	
1	1
1 228	558

NOTA 11

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy (struktura)

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo dywidendy (od daty)
I	zw.na okaziciela		30 000 000	30 000 000	gotówka	1990-09-28	1990-09-28
II	zw.na okaziciela		5 000 000	5 000 000	gotówka	1993-12-22	1993-12-22
III	imienne	5 głosów na 1 akcję	1 000 000	1 000 000	gotówka	1993-12-22	1993-12-22
IV	zw.na okaziciela		9 000 000	9 000 000	gotówka	1994-08-26	1994-01-01
V	zw.na okaziciela		900 000	900 000	gotówka	1997-05-26	1996-01-01
Razem			45 900 000	45 900 000			
Akcje umorzone			(1 341 197)	(215 700)			
Razem			44 558 803	45 684 300			
Wzrost kapitału zakładowego z powodu uwzględnienia skutków hiperinflacji				33 926 000			
Kapitał zakładowy razem				79 610 300			

Wartość nominalna 1 akcji = 1,00 zł

W 1999 r miało miejsce umorzenie 1.125.497 akcji własnych bez obniżenia kapitału zakładowego.

W 2003 r. dokonano umorzenia 215.700 akcji z obniżeniem kapitału zakładowego.

Według stanu na 30 czerwca 2008 roku struktura akcjonariuszy Spółki posiadających co najmniej 5% kapitału zakładowego „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. lub co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. przedstawia się następująco:

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji zwykłych	Liczba akcji uprzywile- jowanych	Razem liczba akcji	% w kapitale zakłado- wym	Liczba głosów	% głosów na WZA
1.	Michał Skipietrow	2 162 044	220 000	2 382 044	5,21	3 262 044	6,72
2.	Niels Bonn	-	780 000	780 000	1,71	3 900 000	8,03

Kapitał zakładowy wynosi 45.684.300 PLN i dzieli się na 44.558.803 akcje o wartości nominalnej 1,00 PLN każda, co stanowi 48.558 803 głosy na Walnym Zgromadzeniu.

NOTA 12

Pozostałe kapitały rezerwowe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
kapitał rezerwowy na inwestycje	33 869	33 869
z tyt. aktualizacji środków trwałych		1 174
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	33 869	35 043

NOTA 13

Kapitały mniejszości

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	3 080	11 886
wynik za okres bieżący	216	(769)
aktualizacja wyceny		512
nabycie udziałów	(1 473)	123
zmiana procentowa udziałów		72
eliminacja z konsolidacji	(1 483)	(8 398)
różnice kursowe z przeliczenia oddziałów		(41)
inne		(305)
Kapitały mniejszości, stan na koniec okresu	340	3 080

NOTA 14

Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	550	2 607
zwiększenia z tyt. naliczenia rezerwy	74	14
wykorzystanie z tyt. wypłat w okresie sprawozdawczym		(70)
rozwiązanie z tyt. zmniejszenia zatrudnienia	(2)	
eliminacja z konsolidacji	(162)	(1 956)
inne		(45)
Stan na koniec okresu	460	550

NOTA 15

Zmiana stanu pozostałych rezerw długoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	8 324	4 792
zwiększenia z tytułu naliczenia rezerw	581	681
utworzenie rezerw na sprawy sądowe	225	3 811
utworzenie rezerw na naprawy gwarancyjne	287	
rozwiązanie rezerw na sprawy sądowe	(1 313)	
rozwiązanie rezerw na naprawy gwarancyjne	(266)	(417)
rozwiązanie nadmiernie utworzonych rezerw	(196)	(471)
wykorzystanie rezerw		(72)
przekwalifikowanie na rezerwy na należności	(125)	
eliminacja z konsolidacji	(5)	
Stan na koniec okresu	7 512	8 324

Zmiana stanu pozostałych rezerw długoterminowych zawiera odpisy na rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych na realizowane kontrakty. Tworzone rezerwy wynikają z okresów, na które zatrzymywane są kaucje gwarancyjne tj. pomiędzy 2 a 5 lat.

NOTA 16

Długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
pożyczki od jednostek pozostałych	6	41
Kredyty i pożyczki	6	41

Nota 16A

Długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wg terminu wymagalności

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
powyżej 1 roku	6	41
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, razem	6	41

NOTA 16B

Długoterminowe zobowiązania pozostałe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
zobowiązania pozostałe od jednostek pozostałych	50	75
Długoterminowe zobowiązania pozostałe	50	75

NOTA 17

Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	37	468
naliczenie rezerwy		32
wypłaty w okresie sprawozdawczym	(14)	
eliminacja z konsolidacji	(21)	(462)
inne		(1)
Stan na koniec okresu	2	37

NOTA 18

Zmiana stanu pozostałych rezerw krótkoterminowych

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Stan na początek okresu	3 954	2 134
utworzenie rezerw na naprawy gwarancyjne	1 748	1 082
utworzenie rezerw na przyszłe koszty, zobowiązania umowne	554	1 531
utworzenie rezerw innych		1 669
rozwiązanie rezerw na naprawy gwarancyjne	(13)	(20)
rozwiązanie rezerw na przyszłe koszty kontraktów		(131)
rozwiązanie rezerw na przyszłe koszty, zobowiązania umowne		(349)
wykorzystanie rezerw na przyszłe koszty, zobowiązania umowne	(72)	(1 049)
eliminacja z konsolidacji - sprzedaż spółki poza Grupę	(1 985)	(865)
rozwiązanie rezerw innych	(179)	(48)
Stan na koniec okresu	4 007	3 954

NOTA 19

Kredyty i pożyczki

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania z tytułu kredytów	63	2 150
Zobowiązania z tytułu pożyczek wobec jednostek pozostałych	604	105
Zobowiązania krótkoterminowe tytułu kredytów i pożyczek	667	2 255

NOTA 19B

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
wobec jednostek pozostałych	28 606	34 661
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług razem	28 606	34 661

NOTA 19C

Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	694	262

NOTA 19D

Pozostałe zobowiązania

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Pozostałe zobowiązania, w tym:	26 335	22 630
zobowiązania z tytułu ceł, podatków, ubezpieczeń społecznych i in.	1 668	7 395
z tytułu wynagrodzeń	720	1 940
z tytułu nierozliczonych zaliczek pracowniczych	4	73
zaliczki otrzymane		1 495
zobowiązania z tytułu kaucji dobrego wykonania	3 887	3 671
zobowiązania przedstawicielstw zagranicznych	148	367
rezerwa na koszty kontraktów	19 417	3 843
inne zobowiązania wobec jednostek pozostałych w tym:	491	3 846
leasing	41	
inne	450	3 846
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 284	1 668
Pozostałe zobowiązania razem	27 619	24 298

NOTA 20

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	stan na dzień	
	31.12.2008	31.12.2007
Bierne rozliczenia międzyokresowe:		
rezerwa na rozliczenia z pracownikami	3 870	3 181
koszty na przełomie okresów	1 456	2 239
rezerwa na usługi konsultingowe	257	
rezerwa na premie zarządu	173	133
rezerwa na koszty	100	
rezerwa na urlopy	917	809
	967	
Rozliczenia międzyokresowe przychodów:		
zaliczki	1	240
inne		12
	1	228
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	3 871	3 421

RACHUNEK WYNIKÓW

NOTA 21

Przychody netto ze sprzedaży produktów

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
usługi budowlano-montażowe	161 633	142 449
wyroby instalacyjno-budowlane	1 949	1 551
pozostałe usługi i wyroby	2 864	7 179
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	166 446	151 179

NOTA 22

Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
artykuły budowlano-metalowe	2 886	4 379
pozostałe	151	76
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem:	3 037	4 455

NOTA 23

Koszty wg rodzaju

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
amortyzacja	856	1 294
zużycie materiałów i energii	27 999	35 159
usługi obce	105 603	71 919
podatki i opłaty	686	751
wynagrodzenia	24 740	30 113
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 439	6 464
pozostałe koszty rodzajowe, w tym:	7 885	12 225
koszty podróży służbowych	1 014	1 569
koszty reprezentacji i reklamy	86	100
inne	6 785	10 556
Koszty według rodzaju, razem	173 208	157 925
Zmiana stanu zapasów i produktów	(2 348)	501
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	695	57
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	89	72
Koszty sprzedaży	888	1 342
Koszty ogólnego zarządu	15 166	16 647
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	155 412	140 422

NOTA 24

Przychody operacyjne

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
rozwiązane rezerwy, z tytułu:	2 663	3 727
na należności	156	2 480
na zapasy	8	
na odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe	227	65
na usługi konsultingowe		246
na naprawy i kaucje gwarancyjne	259	834
	2 013	
inne		102
pozostałe przychody operacyjne, w tym:	45 582	19 863
przychody z refaktur	1 130	618
przychody z tytułu szkód, odszkodowania	941	
zwrot kosztów postępowania sądowego	153	140
zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 359	
wyksięgowanie rezerw		569
spisane zobowiązania	279	750
skutki aktualizacji wartości rynkowej	38 822	13 620
inne	2 898	4 166
Inne przychody operacyjne, razem	48 245	23 590

NOTA 25

Koszty operacyjne

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
utworzone rezerwy z tytułu:	7 366	12 146
na należności	3 060	5 556
na zapasy		841
na odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe	402	372
na usługi konsultingowe	33	
na naprawy i kaucje gwarancyjne	2 355	1 642
na prawdopodobne straty	977	433
na kary	300	3 302
inne	239	
pozostałe koszty operacyjne, w tym:	6 576	7 020
aktualizacja aktywów niefinansowych	13	
koszty lat ubiegłych		254
koszty sądowe wniesione	1 433	274
spisane należności	3	358
strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		123
ugody, odszkodowania, odszkodowania powypadkowe, kary	1 564	1 925
przegrane sprawy sądowe	746	
koszty podatku VAT poniesione w Rosji	2 817	
rozliczone koszty lat ubiegłych		2 742
inne		1 344
Inne koszty operacyjne, razem	13 942	19 166

NOTA 26

Przychody finansowe

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
odsetki z tytułu udzielonych pożyczek	-	26
pozostałe odsetki	1 124	1 594
dodatknie różnice kursowe, w tym:	2 361	61
zrealizowane	1 951	61
niezrealizowane	410	
rozwiązanie rezerwy (z tytułu):	-	11
inne rezerwy		11
pozostałe przychody finansowe, w tym:	159	-
wynik na sprzedaży majątku	159	
Przychody finansowe, razem	3 644	1 692

NOTA 27

Koszty finansowe

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
odsetki od kredytów i pożyczek	-	408
pozostałe odsetki	2 210	5 580
ujemne różnice kursowe, w tym:	-	70
zrealizowane		25
niezrealizowane		45
utworzone rezerwy (z tytułu):	29	51
na udziały	29	51
pozostałe, w tym:	411	45
provizje od kredytów	11	
wynik na sprzedaży majątku	385	
inne	15	45
Koszty finansowe, razem	2 650	6 154

NOTA 28

Podatek dochodowy

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
Podatek dochodowy	1 148	1 745
Podatek odroczony	9 406	(6 337)
Podatek dochodowy	10 554	(4 592)
Zysk (strata) netto za okres	37 602	12 456
Podatek dochodowy	10 554	(4 592)
Zysk (strata) brutto	48 156	7 864
<i>w tym zysk brutto z działalności kontynuowanej</i>	<i>48 156</i>	<i>2 364</i>
Podatek dochodowy 19%	9 150	1 494
Trwałe różnice w podatku dochodowym	(644)	(261)
Przejściowe różnice w podatku dochodowym	(2 331)	142
Rozliczenie strat z lat poprzednich	(5 406)	(5 242)
Nierozpoznane ujemne różnice przejściowe	7 670	796
Ujęcie poprzednio nierozpoznanych ujemnych różnic przejściowych		(6 031)
inne	2 115	4 510
	10 554	(4 592)

NOTA 29

Działalność zaniechana

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	12 miesięcy zakończonych	
	31.12.2008	31.12.2007
Przychody netto ze sprzedaży, w tym:		30 170
Przychody netto ze sprzedaży produktów		27 524
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		2 646
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		22 444
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		20 302
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		2 142
Zysk brutto ze sprzedaży		7 726
Koszty sprzedaży		1 594
Koszty ogólnego zarządu		4 216
Zysk ze sprzedaży		1 916
Pozostałe przychody operacyjne		213
Pozostałe koszty operacyjne		503
Zysk z działalności operacyjnej		1 626
Przychody finansowe		291
Koszty finansowe		455
Zysk brutto		1 462
Podatek dochodowy		362
Zysk netto na sprzedaży działalności zaniechanej		3 694
Zysk netto za rok obrotowy	-	4 794

Instrumenty finansowe

Nazwa	Wartość	Nr noty
Inwestycje długoterminowe	4 687	4
Należności	50 286	8A,B
Kredyty i pożyczki	673	16,19
Zobowiązania	56 969	16,19A,19B,19C

Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)

W Grupie Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. nie występują przyszłe zobowiązania inwestycyjne zaciągnięte na dzień bilansowy, lecz jeszcze nie ujęte w bilansie.

Sezonowość działalności operacyjnej

W sprzedaży usług i produktów występuje zjawisko sezonowości, co jest związane z sezonowością wykonywania prac budowlanych, które zwykle mają miejsce od wiosny do jesieni. Szczególnie niekorzystne warunki pogodowe zimą mogą spowodować zdecydowany spadek sprzedaży, który negatywnie odbija się na wynikach Grupy Kapitałowej „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A..

Istotne zdarzenia po dacie bilansu.

Po dacie bilansu nie wystąpiły istotne zdarzenia, które miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe.

Różnice pomiędzy wynikiem zaprezentowanym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za cztery kwartały 2008 roku, a rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

W rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółka wykazała wynik netto w wysokości 10.531 tys. PLN. Różnica pomiędzy rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, a skonsolidowanym sprawozdaniem za cztery kwartały wyniosła 10.531 tys. PLN. Różnice wynikają ze skutków:

- przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnej na podstawie wyceny niezależnych biegłych, opracowanej w marcu 2009 roku – 12.075 tys. PLN,
- ujęcie kosztu kontraktu w zakładzie w Rosji w pozycji skumulowane różnice kursowe, które wchodzą w kapitały własne Spółki – (2.091) tys. PLN,
- aktualizacja rezerw na należności uwzględniająca zdarzenia po dacie sprawozdania finansowego za cztery kwartały – (1.194) tys. PLN,
- aktualizacja pozostałych rezerw – 437 tys. PLN,
- wyceny kontraktów długoterminowych po dacie sprawozdania – (273) tys. PLN,
- wykorzystanych rezerw na koszty z okresów poprzednich – 1.577 tys. PLN,

Wynagrodzenia Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W 2008 roku łączna wartość wynagrodzeń Zarządu „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. wypłaconych i należnych w Spółce wyniosła 2.023 tys. PLN, w tym:

Michał Skipietrow	2.023 tys. PLN
-------------------	----------------

- wynagrodzenie Zarządu „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. z racji zasiadania w Radach Nadzorczych spółek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych wyniosło 75 tys. PLN, w tym:

Michał Skipietrow	75 tys. PLN
-------------------	-------------

Łączna wartość wynagrodzeń Rady Nadzorczej wypłaconych i należnych za 2008 rok wyniosła 298 tys. PLN, w tym:

Eugeniusz Wawrzyniak	71 tys. PLN
Niels Bonn	65 tys. PLN
Helmut Stefan Floeth	53 tys. PLN
Krzysztof Loth	53 tys. PLN
Fritz Horst Melsheimer	53 tys. PLN

Osoby nadzorujące Spółkę „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A. nie pełnią funkcji we władzach spółek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych.

W imieniu Zarządu „MOSTOSTAL-EXPORT” S.A.

Prezes Zarządu Michał Skipietrow

Prokurent Zofia Szwed

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2009 roku